

velja tri goldinarje, kakor je tesar in njihov mojster Andrej Černejšek, po domače „Drejš“ sam povedal; že več kot eno leto stojijo brez vsakega napisa za cesto, tedaj brez glave in rok, in po tem takem nimajo vsaj zdaj drugega namena, kakor da varjejo, naj bi nihče v klobuku blata iz ceste ne odnesel. Da bi stopci le napis imeli, bi se vsaj videlo, zakaj da so, če bi napise tudi le Kinezi ali Japanezi razumeli mogli! Vsak, ki hodi po nogah in ne po glavi, je lahko razumel, da je bilo lansko leto bolj potrebno za naš most zdravnika poslati, kakor pa za takšne stopce skrbeti, ki že leto in dan nobenega napisa nimajo. Zdravnik naj bi bil most potipal kako mu žila bije, ktera rebra ima strena, kako je ž njegovim naslonjalom (Geländer), ali že ne plešejo moribiti črvi „Deutsch“ in „Steirisch“ po njem. Morebiti je bilo mostu še pomagati, da bi vsaj tako žalostne smrti v Dramlji našel ne bil. Kmetje, ki po naši cesti vino, žito, kamenje, drva itd. vozijo, ne gledajo, kakšni stopci za cesto stojijo, ampak, kako njim bo mogoče čez vodo priti. Žalostna mostova smrt je bila lansko leto kriva, da se je marsikteri krajcarček, zeksarček in goldinarček v Dramljo kopat šel in šuke so ga pozobale in „pofoštikale“, kakor Haložan pravi. Ali da bo vsak laglje zastopil, naj se tako-le pové: Po leti in v jeseni zvozijo Slatenčani mnogo kisele vode skoz Monsberg. Dostikrat gre voz za vozom. Treba je ljudem postreči in njim živino dati, drugači ne speljejo čez breg. Za to pa se vé dobro plačajo. Lansko leto pa ni bilo treba na ljudem, ne živini streči, pa tudi ne denarjev shranjevati, zakaj nobeden Slatenčan ni bil tako bedast, da bi se bil s slatino naloženim vozom v Dramljo podal, lahko bi se mu bil voz strl in ribe bi bile kiselo vodo izpile. Slatenčani, ki slatino vozite in Monžberžanci, ki živino pripravate, povejte: Je to resnica ali ne? — Zdjaj pa še nekaj. Na železnici se najde večkrat napis: „Železnične naprave se ne smejo pokvariti, kdor jih pokvari se bo kaznoval.“ Take in enake zapovedi in prepovedi če se ne motimo, tudi imamo, kar navadne ceste zadeva. Zdi se nam, da se eden paragraf za ceste glasi: da je srenja odgovorna, ako se na cesti kaj pokvari, n. pr. kakšen stopec ali steber. Ravno na meji gorske in monsberške fare stoji stopec, kteremu nosa manjka. Brš ko ne se je kaki kebrast ded v njega s sekiro zagnal in ga ranil misleč: „Plentaj, kaj tukaj stojiš, če pa nimaš nič Abzeichna“, ali slišiš k nemškemu ali slovenskemu regimentu“. Srenjski predstojniki in vsi, ki pri srenji in njeni kasi kaj govoriti imate, zdaj veste, kaj je Vaša dolžnost! Stopce varovati, da se ne poškodujejo, ali pa po srenjski kasi gledati, če je kaj v njej in tako-le govoriti: V srenjsko kaso plačam jaz, plačaš ti, plača on, plačamo mi, plačate vi, plačajo oni, plačajo vsi! Hopsa po cest! Kmetje le plačujte, saj imate denarjev več ko psiček plak — če je le res?!

Eden, kteremu se stiskano slovensko ljudstvo v srce smili, ki za mostove in stopce debelo plačuje, pri vsem tem pa še le škodo ima.

Od sv. Miklavža v ljutomerskih gorica.

‡ Od vseh krajev pridejo tožbe črez ceste, samo od nas ne. Mislijo menda čast. bralci „Slov. Gospodarja“, da imamo tukaj dobre ceste. Primoran sem tedaj tudi jaz se malo o naših cestah pritožiti.

Res je jako težko v sedajnem času za denarje, pa vendar bi se lahko kaki novčič za zboljšanje cest daroval. Ako pa se to zgoditi ne more, bi se vendar lahko večkrat ceste popravljale, ali tako rečeni „poti“, in posebno v takem kraju, kjer se vino sploh vozi iz vinogradov, pa tudi mnogo drugih stvari. Pa vkljub temu se vendar ne popravljajo. — Niso samo pri nas tako slabe ceste, ampak tudi v sosednih občinah, kakor v Brebrovniku, v Hermancih itd. Vzrok, da so slabe ceste, je občinski predstojnik in občinsko svetovalstvo. Tudi kmetje so pri tem zanemarjenci, kajti bi lahko nameta navozili, da ne bi se take jame delale. Naš kmet bi za občino nič zastonj ne storil, da bi mu žereči žrebelj v peto zabijal, le tamo on gre, kjer mu prav po debelem „cvenk“ v žep padne. Po mojem razumu bi tudi potrebno bilo, v enem letu dvakrat pota popravljati, kar se pa, žalibog pri nas ne zgodi.

Tudi grabe bi potrebno bilo skopati ali iztrebiti. Tudi za moste in žlebe nam naši občinski predstojniki slabo skrbijo. Mosti in žlebi so vsi stari in prhki. Ako se tedaj kaka luknja na mostu naredi, njo občinski predstojnik da zakopati, ako se pri mostu kaka mostnica zlomi, da drugo narediti in celo leto drugega nič ni, kakor samo popravljanje, a da bi

en novi žleb ali novi most narediti dal, to se mu ne more dopovedati. Še več občinskih pritožeb imam, ktere bom prihodnjič priobčil. Z Bogom do prihodnjič.

Politični ogled.

Njih Veličanstvo cesar je imenoval deželnega predsednika v Koroški grofa Lodron-a, za namestnika v Tirolski, namestnijskega svetovalca v Trientu, barona Ceschi-ja za deželnega predsednika v Koroški; namestnijskega svetovalca barona Pino-ta v Gorici, za deželnega predsednika v Bukovini, in namestnijskega svetovalca g. Summer-ja v Tirolski, za deželnega predsednika v Šleziji, in namestnijski svetovalec Alesani je prestavljen v Trient.

V četrtri seji državnega zbora je dr. Rechbauer utrdil svoj predlog zastran odloženja državnega zbora, in spet se je glasovalo o tem predlogu, in takrat je bil sprejet z večino 4. glasov. Ustavoverci so tedaj spet zmagali, in sicer po tem, da sta dva kmeta iz gornje Avstrijske stopila na njihovo stran. Ministra Petrino in Stremayer nista glasovala. Predlog se je potem izročil posebnemu odseku. Ta odsek je že imel več sej, pri eni je bil tudi grof Potocky, misli se, da bode do 10. t. m. svoje delo dovršil in da bode 10. oktobra spet državni zbor zborovati začel.

Adresna komisija gospodske zbornice še zmirom dela odgovor na adresu. Pravi se, da bode tako napravljen, da ne bo nobene debate potrebno.

Česki deželni zbor, ki se je 29. sept. sešel, je sklenol, da se naj na cesarjev reskript spet pošlje nova adresa na cesarja, in je volil taki posebni odsek, ki ima to adreso izdelati in zbornici predložiti. Da bodo Čehi težko v državni zbor volili, se vidi iz vseh českich listov, posebno pa iz tega, kar piše „Politika“ 1. oktobra t. l. pravi namreč med drugim: „Prodreti in obveljati mora samo trdna volja, ki pravi: „ali hočem ves in cel biti, ali pa naj ne bom!“ S kompromisi si noben narod ne more sestaviti svoje prihodnosti, kompromisi so bili marveč tista kamenja, s kterimi so se skladali nadgrobni spominki na ljudskih grobih. Ali zaupamo lastni moči, potem ne potrebujemo kompromisov, ali pa smo si zvesti svoje nemoči, potem pa nam ne pomaga noben kompromis. Edina politika, ktero moramo imeti, je ta, da si tako na Dunaju, kakor v Petrogradu in Berlinu priborimo spoštovanje. Kdor tega političnega abc ne ume, utegne pri najboljši volji največ škodovati našemu narodu. Bojezljivost, polovičarija in omahovanje, to je trojni glavni strup, ki podkopuje samostojnost narodov.“ — Tako pišejo česki listi in imajo prav.

V zadnji seji adresine komisije v Pragi se je sklenolo, da se naj zbornici predloži in priporoča adresni načrt, kterega sta napravila Rieger in grof Clam-Martinić. Ta adresa je mnogo krajša kakor je bila prejšnja, v nji se ponavljajo vse česke pravice o državopravnih razmerah, ona kritizira cesarjevo pismo in trdi, da krona (cesar) ni imela pravice, brez privoljenja Česke, jeden del njenih pravic skupnemu namestovanju izročiti. V državni zbor ne bodo poslali poslancev in pravijo zato ne, da vezdajni državni zbor ni ono skupno namestovanje, ktero tirja oktoberska diploma. V adresi stojijo tudi te-le besede: „Mi ne moremo iti v državni zbor in tudi ne bomo šli, ker so se naše pogodne poskušaje zavrgle, hočemo pričakovati od vlade nove predloge za pogodbo.“ Tedaj se Čehi vendar hočejo dalje za vlado pogajati. Poročevalec adrese v zbornici bode grof Leo Thun, ta je tudi napravil adresin načrt in Clam-Martinić ga je samo predložil zboru. — Dalje so najnovejši glasi iz Prage, da je prišel tamo Zyblikiewicz in da je poslan od vlade, da bi se naj z českimi voditelji pogajal in njim še nekaj več dovolil. — Mislimo da se bodo Čehi držali svoje politike kakor zdaj in bodo rekli, „ali vse ali nič!“

Iz Francoske. Župan v Marseille-u je razpisal posojilo od 10 milijonov frankov za vojsko. Neki grški trgovec je ponudil mestu 2 milijona, da se naj kupi za nje pušk.

Francoska vlada je zdaj vse može od 21. do 40. leta postavila pod orožje. Če le to ni že vse prekasno. Pravi se tudi, da je v Poštu naročila pri velikih trgovcih mnogo stvari za oboroženje vojakov. Volitve za francosko konstituinto so spet preložene na 16. dan t. m.

Iz Rima se piše, da so Italijani našli v rimskih blagajnicah blizo tri milijone gotovega denarja. Poleg tega je vzela italijanska vlada pod svojo posebno brambo vse cer-

kveno posestvo, samostansko imetje, javne muzeje in je ukazala, da se take stvari ne smejo niti prodati, niti se ne sme na nje jemati posojila. — General Lamarmora je imenovan za gubernera v Rimu. Prebivalci skorej vsi glasujejo za italijansko vlado.

Srbska skupščina se je 28. septembra s prestolnim govorom odprla.

Novičar.

(*Katoliško konservativno društvo*) v Mariboru bode imelo 9. oktobra t. l. ob 4. popoldne občni zbor v grof Brandisovi hiši. Bode eden slovenski in eden nemški govor o socialnih zadevah in posvetovanje o raznih važnih stvareh.

(*V Novem mestu*) je zdaj državna realna gimnazija in imenovani so: g. dr. Zindler, dozrajni profesor v Sinju za prov. ravnatelja; Fr. Wratschko, Ig. Tkač in J. Zajec za profesorje in dalje za suplente gg. Margesin, Maingast in Guggenberger. Vse to je šlo strašno naglo in mislimo da vlada služeb niti ni razpisala. Izmed vseh imenovanih je samo eden znan da je Slovenec, namreč Zajec, in morebiti je še tudi Tkač slovenskega rodu, drugi so Nemci.

(*Letošnja trgateg*) bode, kakor prihajajo glasi, prav različna. Iz Italijanske se piše, da bode trgateg tako obilna, ko že dolgo ni bila. V nekih krajih severne Francoske bratve ne bo, ker je vojska vse vzela, v drugih krajih bo samo srednja; v Ogerski bo na nekih krajih zelo slaba trgateg, v nekih komej srednja, ravno taisto se čuje iz Hrvaške, Avstrijske in iz raznih krajev Slovenije.

(*Časnik „Triglav“*) od prvega tega meseca ne izhaja več. Imel je premalo podpore.

(*Strašno nesrečna rodovina*) V Požon je prišel pred kratkim neki nemški trgovec, ki je hotel tamo zrnja nakupiti. Ko je ravno starec pregledoval račune svojih pomočnikov, dobi telegrafično pismo, položi račune na stran in ko prebere pismo, padne omamljen na tla. Ker mu je zdravniška pomoč taki bila priskrbljena, se je v kratkem spet zavedel. Zdaj pa se je nevolja le prav začela, starec se je neprestano jokal in zval: „Moji sini! Moji sini! Moja revna žena! — V pismu je namreč stalo, da sta oba njegova sina v boju padla, in da je mati, ko je to izvedla, ob pamet prišla. Starec je rekel, da je eden bil 30, drugi pa 35 let star, da sta oba že imela svojo trgovino in sta bila oženjena in sta zapustila več majhenih otrok. Tri rodovine so tedaj celo nesrečne. — Takovih žalostnih prigodkov se bode letos v marsikteri rodovini v Nemčiji dogodilo in to vse samo zaradi ošabnosti in in častitelja pruskega kralja.

(*Odkritosrečnost*) Iz bojišča se čujejo tudi marsiktere prav smešne stvari. Tako se piše, da, ko je pruski prestolni princ po bitvi pri Wörthu nekega prostega bavarskega vojaka posebno pohvalil, ker se je prav brabro obnašal, mu ta reče: „Da, kraljevska visokost, če bi Vi nas bili leta 1866 vodili, tedaj bi mi te proklete Pruse že bili prav pobili.“

(*Slovensko politično društvo „Naprej“*) v Šmarju na doljem Štirskem je potrjeno. Pravila in oznanilo se je seveda g. okrajnemu glavarju Schönwetterju izročilo v slovenskem jeziku, a g. Schönwetter je hotel blamirati in na laž postaviti svojega predpostavljene, barona Kubecka, in je odgovoril nemški, dostavlja nekatere nepotrebne opombe. Odbor proti nemškemu odloku ne bode rekuriral, ampak ga osebno poslal g. baronu Kubecku, ki je v dež. zboru javno trdil, da mu ni znan noben slučaj, v katerem bi gosposke zasramovale ravnopravnost slov. jezika. (Sl. Nar.)

(*Leonovo mesto*) Da je armada italijanskega kralja vzela papeževe dežele in tudi glavno mesto, smo že poročali, po kaki pravici vendar, tega nikdo ne vé, če ne po tem: „Kdor je jači ta tlačí“, ali po tako imenovani „volčji pravici.“ Kakor smo dalje zvedeli, so velikosrčni Italijani svetemu očetu vendar pustili mali kosček zemlje, na katero se sme stopiti. Ravno tako kakor da bi kdo, ki je drugemu po sili posestvo vzal, ki je imelo kakih dvesto plugov, in bi mu pustil pol rali njive od ktere bi naj živel če bi mogel, in dalje mu je še dovolil, da se sme še dalje imenovati veliki posestnik! — Res prav lepo postopanje italijanskega kralja! — Zdaj pa hočemo povedati, kaj pa je še tedaj Viktor Emanuel pustil sv. Očetu: „Leonovo mesto“. Naši dragi bralci pa bi morebiti tudi radi vedeli, kaj je to in od kod ima to ime? In to hočemo v kratkem povedati. Leonovo mesto je del mesta Rima, ki obsega poltretjo laško miljo in je dobilo

imé od papeža Leona, ker sta ga z zidom obdala v 9. stoletju, med letom 800 do 850 papeža Leon III. in Leon IV.; to mesto ima 3 vrata, skozi ena se gre v Travestere, skozi druga v Civita Vecchio in skozi angleška vrata v Vatikan; ta vrata so edina, ki so naravnost v zvezi z drugimi deli Rima. Leonovo mesto šteje do 15.000 duš, ki se imenujejo Borghigiani, t. j. gradjani in so zmiraj v naj boljši dotiki s papežem, tedaj gotovo raji ostanejo podložni papežu, kakor kraljestvu italijanskemu. Papež se še po milosti italijanskega kralja sme zvati „souverain“, t. j. vladar, in kardinali dobijo naslov principi. Lepa hvala za vse te časti brez premoženja!

(*Slavček*) se imenuje nova zbirka naj bolj priljubljenih slovenskih pesem za mladino našo, ki jo je ravno zdaj na svitlo dal bukvar J. Giontini v Ljubljani. Cena jej je samo 40 kr., tedaj prav nizka.

(*Tominska čitalnica*) napravi 15. oktobra t. l. veliko besedo z tombolo in plesom, h kateri so uljudno vabljeni vsi domoljubi.

(*G. okrajni sodnik M. Herman*) je zdaj kot deželni odbornik v Gradcu. Pravosodno ministerstvo mu odpusta ni dovolilo, sprejelo je vendar rezignacijo njegovo na svoje mesto kot c. k. okrajni sodnik in je pristavilo, da ta služba ostane poslancu toliko časa rezervirana, dokler bode posloval v deželnem odboru.

(*Ena najlepših cerkev na svetu*) Stolna cerkev v Strasburgu „Münster“ imenovana, je pokončana. Strasburg je veliko mesto na Francoskem, kjer divja zdaj strašna vojska, pol ure od reke Rena, v lepi ravnini z veliko močno trdnjavo. Prusi so z svojo armado oblegli Strasburg, streljali neprenehoma s topovi v mesto in lučali ognjene rakete v njo, vnelo se je mnogo poslopj in tudi Münster je pogorel. Vse prošnje, naj se prizanesu velikanski cerkvi, niso nič pomagale. Münster je v razvalinah! — v razvalinah po divjem ravnini onega naroda, ki se ponaša s tem, da ga je Bog stvaril za to, da bi omiko širil po svetu! — Lepo je to širenje omike! — Münster je stara, gotiška velikanska cerkev v Strasburgu, katero je sezidal Nemeč Ervin iz Steinbach, ima najvišji stolp (437 čevljev), 5 portalov, orglje z 2242 piščalkami. Zidana je skorej iz samih kamnenih kvadrov. Zvun te cerkve je porušena tudi cerkev sv. Vilhelma, seminar, mestna biblioteka, podobarnica in sila mnogo lepih hiš.

(*Duhovne spremembe v lavantinski škofiji*) G. Jan. Aleš Simončič je postal provizor pri sv. Bolfenku na Kogu. Gosp. Jože Hrovat je za kaplana k sv. Magdalenki v Kapeli, gosp. Andrej Vođeb za kaplana k sv. Štefanu, gosp. Šimon Pihler za kaplana k sv. Vidu pri Ponkvi prestavljen.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	dinu							
Pšenice vagan (drevenka)	4	44	4	53	5	10	4	50
Rži	3	68	3	60	3	90	3	60
Ječmena	3	—	3	20	3	50	3	—
Ovsa	1	85	1	80	2	20	2	—
Turšice (koruze) vagan	3	70	3	80	3	50	3	60
Ajde	2	80	2	80	3	50	2	30
Prosa	3	—	2	90	3	50	2	50
Krompirja	1	—	1	20	1	20	1	20
Govedine funt	—	20	—	27	—	26	—	26
Teletnine	—	24	—	28	—	26	—	26
Svinjetine črtafe funt	—	30	—	27	—	26	—	25
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	10	50	8	50	11	50
" 18" "	—	—	6	—	—	—	—	—
" 36" mehkih "	4	—	—	—	6	20	8	—
" 18" "	—	—	4	60	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	45	—	80
" " mehkega "	—	50	—	50	—	50	—	70
Sena cent	1	—	1	60	1	10	2	—
Slame cent v šopah	1	—	1	50	1	—	1	60
" " za steljo	—	85	1	—	0	90	0	90
Slanine (špeha) cent	44	—	42	—	40	—	38	—
Jajec pet za	—	10	—	10	—	10	—	10

Napoleondor velja 9 fl. 94 kr. a. v.

Ažijo srebra 122.25.

Narodno drž. posojilo 66.25.

Loterijske srečke.

V Trstu 8. oktobra 1870: **17 27 10 78 36**

Prihodno srečkanje je 15. oktobra 1870.